

Boeken-nieuws

Vlinders kijken in stad en dorp

Inge van Halder, Prijs f 7,50 (voor donateurs f 6,00) + porto- en administratiekosten f 6,50, te bestellen bij De Vlinderstichting, tel.: 08370 - 24224.

Een ieder van ons heeft onder zijn/haar familieleden, vrienden en kennissen, enige mensen die wel in dagvlinders geïnteresseerd zijn, maar die geen soortenkennis bezitten.

Voor deze beginners is er nu een prima gidsje verschenen: 'Vlinders kijken in stad en dorp'. Het is dun (32 bladzijden), het is goedkoop en het bevat o.a. de beschrijving en afbeelding van 24 "gewone" dagvlindersoorten, één nachtvindersoort (de Gamma-uil) en 9 soorten rupsen.

De hoofdstukken zijn achtereenvolgens: "Wat hebben vlinders nodig", "Vlinderplekjes", "Vlinders in het voorjaar", "Vlinders in de zomer", "Vlinders in de herfst" en "Meer vlinders in stad en dorp". Het boekje wordt besloten met kenmerken en vliegtijden van dagvlinders en wat literatuuropgaven.

De tekst is duidelijk en goed leesbaar. De kleurenillustraties van Annemarie van Lierop zijn zodanig gemaakt, dat wat bij determinatie gezien moet worden, ook inderdaad op de tekening goed te zien is. Van harte aanbevolen, ook om aan anderen kado te geven!

Jan de Gooijer

Dagactieve Nachtvinders

Ida van Dam, Wim Koopman en Joop Schaffers: Wetenschappelijke Mededeling K.N.N.V., nr. 213, 79 blz., Prijs f 29,50 (voor donateurs van De Vlinderstichting f 25,-) + verzend- en administratiekosten f 6,50, te bestellen bij De Vlinderstichting, tel. 08370 - 24224.

Op de Landelijke Vlinderdag van 4 maart j.l. werd het boekje 'Dagactieve Nachtvinders' gepresenteerd, een gezamenlijke uitgave van de KNNV en De Vlinderstichting. Het was duidelijk te merken dat ve-

len het verschijnen van deze gids waardeerden en kochten het meteen. Bij het doorbladeren van het boekje wordt men al direkt getroffen door de mooie en duidelijke afbeeldingen in kleur.

De schrijvers hebben vooral een aantal gemakkelijk herkenbare soorten van overdag actieve (of licht te verstoren) nachtvinders opgenomen, alsmede rupsen, die gemakkelijk gevonden kunnen worden. In totaal betreft het 176 soorten. Het boekje vormt de basis voor het verspreidingsonderzoek 'Dagactieve Nachtvinders' van De Vlinderstichting. De schrijvers verwachten, dat veel van deze nachtvindersoorten als kwaliteitsindicatoren van de natuur zijn te gebruiken.

De gids is zeer duidelijk. Na een paar inleidende hoofdstukken volgen de soortbeschrijvingen met op de rechter bladzijden de afbeeldingen en op de linker de begeleidende tekst: vliegtijd, voorkomen, waardplant en verdere bijzonderheden. Prettig is ook, dat er voor bijna alle soorten een Nederlandse naam is vermeld naast de wetenschappelijke naam. Dat zal de drempel voor het leren kennen van nachtvinders ongetwijfeld verlagen.

Tenslotte vermelden we nog enige errata: De eerste drie vlinders op plaat 18 zijn niet correct genummerd. De witte vlinder linksboven met de zwarte L op zijn vleugel is een zwarte L-vlinder. De vlinder rechtsboven is een satijnvlinder. De vlinder op de volgende rij (met 2 en 3) zijn beide nonvlinders, links het vrouwtje, rechts het mannetje.

De platen 1, 4, 6, 14 en 15 zijn 88% verkleind. Alle andere platen zijn op ware grootte afgebeeld.

Jan de Gooijer

Die Schmetterlinge Baden-Württembergs

Band 3 & 4, Nachtfalter I & II. Günther Ebert (Hrsg.). 513 blz. resp. 535 blz. Verlag Eugen Ulmer GmbH & Co., Stuttgart. ISBN 3-8001-3472-1 en 3-8001-3474-8. Prijs f 105,- per deel.

In de prachtige serie over flora en fauna van Baden-Württemberg zijn na de twee delen over dagvlinders nu ook de eerste twee delen over nachtvinders (de spinnerachtigen) verschenen.

Deel 3 is opgesplitst in een algemeen gedeelte en een speciaal gedeelte. In het algemene gedeelte worden allereerst aanwijzingen voor de gebruiker gegeven. Heel boeiend en leerzaam voor hen die nachtvlinderonderzoek willen gaan doen is het hoofdstuk over waarnemingsmethoden bij nachtvinders. Naast een aantal bekende methoden wordt ook die met feromonen (lokstoffen) besproken. Deze pas sinds enkele jaren door lepidopterologen gebruikte onderzoeksmethode heeft zijn waarde al bewezen en belooft nog wat voor de toekomst. Hoofdstuk 3 behandelt aspecten van de voedselconcurrentie onder de nachtvinders. In hoofdstuk 4 komen naamgeving, voorkeur voor leefge-

bied, nectarplanten en tenslotte bedreiging en bescherming aan de orde. Bijzonder handig en overzichtelijk is de tabel van de biotopen van de verschillende soorten, op dezelfde leest geschoeid als de tabel voor de dagvlinders in deel 1.

In het speciale gedeelte (de rest van deel 3 en deel 4) worden de soorten beschreven, verdeeld over 18 families. Opmerkelijk en zeer waardevol is de behandeling van de familie van de Zakdragers (Psychidae). De soorten worden zeer uitvoerig besproken. Per soort wordt over vele bladzijden (soms meer dan tien pagina's) informatie gegeven over verspreiding (wereldwijd en regionaal), vliegtijd en ecologie, vergezeld gaande van kaartjes, diagrammen en foto's. Standaard worden foto's getoond van vlinder, rups en biotoop, vaak uitgebreid met opnamen van pop, eilegsel, cocon en zelfs parasieten. De boeken zijn van een perfecte kwaliteit. De soorten worden zeer uitvoerig en volledig besproken. De goed uitgevoerde kaartjes en diagrammen ondersteunen, tesamen met de prachtige foto's, op een in alle opzichten verantwoorde manier de tekst. Opvallend is de zorg die besteed is aan de wetenschappelijke verantwoording, gebaseerd op meer dan 25 jaar gegevens verzamelen in het gebied. Zo worden bijvoorbeeld alleen voedselplanten van de rups vermeld als ze met zekerheid in Baden-Württemberg zijn vastgesteld, gegevens van "buitenaf" worden niet klakkeloos overgenomen. Het zijn schitterende boeken die meer waard zijn dan het geld dat je eraan uitgeeft.

Voor de vlinderliefhebber een wens en voor de nachtvinderaar een must om te hebben!

Joop Schaffers

Gids voor de terreinen van de Stichting het Geldersch Landschap

Koos Dansen en Ton Roozen, 272 blz., 170 kleurenfoto's. ISBN 90 6097 381 X. Prijs f 29,50.

In deze fraai uitgevoerde gids worden alle 85 terreinen van de Stichting het Geldersch Landschap beschreven. Per terrein is op een topografisch kaartje de ligging aangegeven en wordt vermeld hoe het gebied met het openbaar vervoer te bereiken is. De beschrijvingen van de terreinen zijn uitgebreid: aan de orde komen onder andere de wandel- en fietsmogelijkheden, de geschiedenis, de flora en fauna en de beheerswerkzaamheden. Het geheel is geïllustreerd met veel kleurenfoto's en pentekeningen. Kortom een zeer informatief boek voor wie er graag op uit trekt.

De gids is te koop in de boekhandel. Nieuwe begunstigers van het Geldersch Landschap krijgen de gids toegestuurd (voor meer informatie: 085 - 420 944).

Inge van Halder